

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Prawo rzymskie Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Prawo Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Prawa i Administracji Poziom studiów studia jednolite magisterskie Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 10PRAS.51KP.05607.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe podstawowe
Koordynator zajęć	Jarosław Grykiel, Wojciech Dajczak	
Prowadzący zajęcia	Jarosław Grykiel, Wojciech Dajczak, Joanna Kruszyńska-Kola, Jan Andrzejewski	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 45, Egzamin • Ćwiczenia: 25, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 7

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Poznanie i zrozumienie podstawowych zasad, instytucji i kontrowersji w prawie prywatnym antycznego Rzymu oraz ich znaczenia dla prawa prywatnego po współczesność.

Wymagania wstępne

Brak szczególnych wymagań w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma rozszerzoną wiedzę o charakterze nauki prawa prywatnego oraz jej relacjach do innych nauk społecznych - przede wszystkim do ekonomii, studiów nad rozwojem, antropologii i socjologii.	PRA_K5_W01	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W2	ma pogłębioną wiedzę o aksjologicznej, a w szczególności etycznej istocie prawa i o wartościach jakie w tradycji prawa rzymskiego uznano za fundamentalne dla prawa prywatnego.	PRA_K5_W02	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W3	ma pogłębioną wiedzę o teoretycznej istocie prawa, a w szczególności o fundamentalnym znaczeniu studiów prawa rzymskiego dla powstania i rozwoju nauki prawa w Europie.	PRA_K5_W03	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W4	ma rozszerzoną wiedzę o historycznym kształtowaniu się rodzimego i obcego prawa spadkowego poprzez oddziaływanie argumentów z prawa rzymskiego.	PRA_K5_W06	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W5	ma rozszerzoną wiedzę o historycznym kształtowaniu się rodzimego i obcego prawa rzeczowego poprzez oddziaływanie argumentów z prawa rzymskiego.	PRA_K5_W06	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W6	ma rozszerzoną wiedzę o historycznym kształtowaniu się rodzimego i obcego prawa zobowiązań poprzez oddziaływanie argumentów z prawa rzymskiego.	PRA_K5_W13	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W7	ma rozszerzoną teoretyczną wiedzę o sposobach rozwiązywania praktycznych przypadków prawnych (kazusów) nabytą poprzez rozwiązywanie kazusów prawników rzymskich i rozważanie aktualności ich rationes decidendi.	PRA_K5_W13	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W8	ma rozszerzoną teoretyczną wiedzę o zasadach właściwego komunikowania się językiem prawnym i prawniczym poprzez poznanie fundamentalnego znaczenia nauki prawa rzymskiego dla współczesnej dogmatyki prawa prywatnego.	PRA_K5_W14	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi wykorzystać swoją wiedzę prawniczą w życiu codziennym i w dowolnym wykonywanym zawodzie. Jest świadomy i kreatywnym uczestnikiem życia społecznego, jak również jest świadomy szczególnej roli prawa i prawnika w życiu społecznym i w funkcjonowaniu państwa.	PRA_K5_U02	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U2	Rozumie potrzebę permanentnego doksztalcenia się w zakresie prawa i nauk prawnych. Ma zdolność dalszego kształcenia się w ramach podyplomowych i doktoranckich studiów z zakresu prawa.	PRA_K5_U13	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U3	Potrafi zakwalifikować prawnie podstawowe zdarzenie faktyczne z zakresu spadkobrania na podstawie siatki pojęć właściwej dla civil law tradition. Potrafi w podstawowym zakresie przedstawić sposoby prawnego rozwiązania konfliktu z zakresu spadkobrania.	PRA_K5_U05	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	Potrafi zakwalifikować prawnie podstawowe zdarzenie faktyczne z zakresu władztwa nad obiektami majątkowymi na podstawie siatki pojęć właściwej dla civil law tradition. Potrafi w podstawowym zakresie przedstawić sposoby prawnego rozwiązania konfliktu z zakresu prawa rzeczowego.	PRA_K5_U05	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U5	Rozumie ekonomiczny kontekst podejmowanych i realizowanych przez siebie decyzji z zakresu prawa zobowiązań. Potrafi zakwalifikować prawnie podstawowe zdarzenie faktyczne z zakresu prawa zobowiązań na podstawie siatki pojęć właściwej dla civil law tradition. Potrafi w podstawowym zakresie przedstawić sposoby prawnego rozwiązania konfliktu z zakresu prawa zobowiązań	PRA_K5_U05	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U6	Rozumie prawny kontekst otaczającej go rzeczywistości i potrafi analizować ją w oparciu o wywodzą ce się z prawa rzymskiego i ius commune aktualne do dziś reguły prawniczego rozumowania. Potrafi podejmować i realizować decyzje (w tym prawne) samodzielnie, jak i kolegiąlnie.	PRA_K5_U01	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U7	Potrafi posługiwać się językiem prawnym i prawniczym wyrastającym z nauki prawa rzymskiego w stopniu gwarantującym skuteczną komunikację, w tym m.in. potrafi właściwie używać pojęć z zakresu prawa spadkowego, rzeczowego i zobowiązań.	PRA_K5_U06	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	Potrafi wykorzystać swoją wiedzę prawniczą w życiu codziennym i w dowolnym wykonywanym zawodzie. Jest świadomym i kreatywnym uczestnikiem życia społecznego, jak również jest świadomy szczególnej roli prawa i prawnika w życiu społecznym i w funkcjonowaniu państwa.	PRA_K5_K01	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
K2	Ma rozwinięte poczucie odpowiedzialności osobistej i społecznej za swoje decyzje. Potrafi uzasadnić swoje decyzje prawne z odwołaniem się do właściwego dla civil law tradition systemu wartości. Potrafi rozwiązywać dylematy moralne w prawie prywatnym korzystając z doświadczenia civil law tradition.	PRA_K5_K02, PRA_K5_K07, PRA_K5_K10	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
K3	Rozumie potrzebę permanentnego doksztalcenia się w zakresie prawa i nauk prawnych. Ma zdolność dalszego kształcenia się w ramach podyplomowych i doktoranckich studiów z zakresu prawa.	PRA_K5_K07, PRA_K5_K08	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
K4	Potrafi zakwalifikować prawnie podstawowe zdarzenie faktyczne z zakresu spadkobrania na podstawie siatki pojęć właściwej dla civil law tradition. Potrafi w podstawowym zakresie przedstawić sposoby prawnego rozwiązania konfliktu z zakresu spadkobrania.	PRA_K5_K03	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
K5	Potrafi zakwalifikować prawnie podstawowe zdarzenie faktyczne z zakresu władztwa nad obiektami majątkowymi na podstawie siatki pojęć właściwej dla civil law tradition. Potrafi w podstawowym zakresie przedstawić sposoby prawnego rozwiązania konfliktu z zakresu prawa rzeczowego.	PRA_K5_K03	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K6	Rozumie ekonomiczny kontekst podejmowanych i realizowanych przez siebie decyzji z zakresu prawa zobowiązań. Potrafi zakwalifikować prawnie podstawowe zdarzenie faktyczne z zakresu prawa zobowiązań na podstawie siatki pojęć właściwej dla civil law tradition. Potrafi w podstawowym zakresie przedstawić sposoby prawnego rozwiązania konfliktu z zakresu prawa zobowiązań.	PRA_K5_K03, PRA_K5_K09	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
K7	Rozumie prawny kontekst otaczającej go rzeczywistości i potrafi analizować ją w oparciu o wywodzą ce się z prawa rzymskiego i ius commune aktualne do dziś reguły prawniczego rozumowania. Potrafi podejmować i realizować decyzje (w tym prawne) samodzielnie, jak i kolegalnie.	PRA_K5_K06	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Unikatowość prawa rzymskiego na tle innych porządków prawnych. Rzymskie pojęcie i podziały prawa. Ustawodawstwo justyniańskie.	W1, W2, U1, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
2.	Jurisprudencja rzymska.	W2, W7, U6, K2, K7	Wykład, Ćwiczenia
3.	Drugie życie prawa rzymskiego na zachodzie Europy. Od mos italicus docendi do niemieckiego kodeksu cywilnego.	W8, U7, K7	Wykład, Ćwiczenia
4.	Obecna sytuacja tradycji romanistycznej. Współczesne wyzwania prawa rzymskiego w kontekście wyzwań prawa prywatnego.	W1, W3, U1, U2, K1, K3	Wykład, Ćwiczenia
5.	Kształtowanie i ochrona praw prywatnych	W1, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia
6.	Status człowieka i jego podmiotowość prawna.	W1, W2, U1, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
7.	Spadki.	W4, W7, U3, U6, K4, K7	Wykład, Ćwiczenia
8.	Posiadanie i prawa rzeczowe.	W5, W7, U4, U6, K5, K7	Wykład, Ćwiczenia
9.	Zobowiązania.	W6, W7, U5, U6, K6, K7	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning)
Ćwiczenia	Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Stosuje się następujące kryteria oceniania studenta: bardzo dobry (bdb; 5,0): a) bardzo dobra znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) bardzo dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dobry plus (+db; 4,5): a) bardzo dobra znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dobry (db; 4,0): a) dobra znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dostateczny plus (+dst; 3,5): a) dobra znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dostateczny (dst; 3,0): a) dostateczna znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; niedostateczny (ndst; 2,0): a) niedostateczna znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) niepoprawne formułowanie poglądów i brak ich racjonalnego uzasadniania.
Ćwiczenia	Stosuje się następujące kryteria oceniania studenta: bardzo dobry (bdb; 5,0): a) bardzo dobra znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) bardzo dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dobry plus (+db; 4,5): a) bardzo dobra znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dobry (db; 4,0): a) dobra znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dostateczny plus (+dst; 3,5): a) dobra znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dostateczny (dst; 3,0): a) dostateczna znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; niedostateczny (ndst; 2,0): a) niedostateczna znajomość problematyki z zakresu prawa rzymskiego, b) niepoprawne formułowanie poglądów i brak ich racjonalnego uzasadniania.

Literatura

Obowiązkowa

1. W. Dajczak, T. Giaro, F. Longchamps de Berier, Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego, wyd. 3 Warszawa 2018, preferowane fragmenty objęte wymaganiami egzaminacyjnymi są wskazywane w emailu wysyłanym po pierwszym wykładzie

Dodatkowa

1. M. Bellomo, Europäische Rechtseinheit. Grundlagen des System des Ius Commune, München 2005
2. W. Dajczak, T. Giaro, F. Longchamps de Berier, Warsztaty prawnicze. Prawo rzymskie, Kraków 2013 i wyd. późniejsze
3. H. P. Glenn, Legal Traditions of the World, wyd. 5, Oxford 2014
4. D. Johnston (red.), The Cambridge Companion to Roman Law, Cambridge 2015
5. K. Kolańczyk, Prawo rzymskie, Warszawa 1997 i wyd. późniejsze
6. H. Kupiszewski, Prawo rzymskie a współczesność, Kraków 2013
7. M. Kuryłowicz, Prawo rzymskie: historia-tradycja-współczesność, Lublin 2003
8. U. Vincenti, Categorie del diritto romano, Napoli 2008
9. A. Watson, Roman Law and Comparative Law, Cambridge, Mass./London 1981
10. R. Zimmermann, The Law of Obligations. Roman Foundations of the Civilian Tradition, Oxford 199

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	45
Ćwiczenia	25
Przygotowanie do zajęć	50
Czytanie wskazanej literatury	40
Przygotowanie do egzaminu	50
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 210
Liczba punktów ECTS	ECTS 7

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PRA_K5_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego i kreatywnego uczestnictwa w życiu społecznym, jak również jest świadomy szczególnej roli prawa i prawnika w życiu społecznym i w funkcjonowaniu państwa
PRA_K5_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ponoszenia odpowiedzialności osobistej i społecznej za swoje decyzje
PRA_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przedstawienia sposobów prawnego rozwiązania dowolnego konfliktu społecznego
PRA_K5_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania i realizowania decyzji (w tym – prawnych) samodzielnie, jak i kolegialnie, a w ramach przedsięwzięć grupowych, jest zdolny do przyjęcia roli lidera
PRA_K5_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uzasadnienia swoich decyzji prawnych z odwołaniem się do obowiązującego prawa, jak i społecznie przyjętego systemu wartości
PRA_K5_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do permanentnego doskonalenia się w zakresie prawa i nauk prawnych
PRA_K5_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zrozumienia ekonomicznego kontekstu podejmowanych i realizowanych przez siebie decyzji i potrafi racjonalnie zarządzać swoim czasem pracy
PRA_K5_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwiązywania dylematów moralnych zgodnie z przyjętym społecznym systemem wartości
PRA_K5_U01	Absolwent/ka potrafi analizować prawny kontekst otaczającej go rzeczywistości i analizować ją w oparciu o reguły rozumowania prawniczego i obowiązujące normy prawne
PRA_K5_U02	Absolwent/ka potrafi wykorzystać swoją wiedzę prawniczą w życiu codziennym i w dowolnym wykonywanym zawodzie
PRA_K5_U05	Absolwent/ka potrafi zakwalifikować prawnie podstawowe zdarzenie faktyczne na podstawie obowiązującego prawa
PRA_K5_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem prawnym i prawniczym w stopniu gwarantującym skuteczną komunikację, w tym m.in. właściwie używać pojęć prawnych
PRA_K5_U13	Absolwent/ka potrafi podjąć decyzję w zakresie dalszego kształcenia się w ramach podyplomowych i doktoranckich studiów z zakresu prawa
PRA_K5_W01	Absolwent/ka zna i rozumie charakter nauki prawa oraz jej relacje do innych nauk społecznych
PRA_K5_W02	Absolwent/ka zna i rozumie aksjologię systemu, etyczną istotę prawa, jak również znaczenie prawa dla obywatela, społeczeństwa i państwa
PRA_K5_W03	Absolwent/ka zna i rozumie teoretyczną istotę prawa, a w szczególności rodzaje, treści i funkcje przepisów prawa i norm prawnych, jak również pojęcia prawne
PRA_K5_W06	Absolwent/ka zna i rozumie historyczne kształtowanie się prawa rodzimego i obcego
PRA_K5_W13	Absolwent/ka zna i rozumie sposoby rozwiązywania praktycznych prawnych przypadków (casusów) na podstawie obowiązującego prawa
PRA_K5_W14	Absolwent/ka zna i rozumie zasady właściwego komunikowania się językiem prawnym i prawniczym